

21-10-2025

Maarten van Kampen

Vincent van der Spek

Definitief uitvoeringsplan bosbeheer AWD 2025-2026: Werkblok IV

Inleiding

Dit is het uitvoeringsplan bosbeheer van de Amsterdamse Waterleidingduinen (AWD) voor winter 2025-2026. De hoofdlijnen van het bosbeheer zijn omschreven in "Bos in de duinen", de visie op het bosbeheer in de AWD (2019). In het "Programma Bosbeheer in de duinen 2022-2028" (van der Spek & van Kampen, 2021) zijn op basis van de visie algemene uitgangspunten en de daaruit voortkomende concrete beheermaatregelen voor het hele gebied beschreven. In dit uitvoeringsplan zijn deze uitgangspunten en maatregelen verder uitgewerkt tot concrete werkplannen met de daarbij behorende ingrepen voor één werkblok, in één beheerseizoen.

Locatie werkblok IV

Het bosbeheer vindt plaats in werkblok IV, is gelegen ten zuiden van de blauwe weg (vanaf het Naaldenbos), ten oosten van het Nieuwe Kanaal, ten westen van de Graaflandsbergen en ten noorden van de Linderberghweg (zie kaart Bijlage 1 Werkblokken bosbeheer AWD). Het werkblok bevat ongeveer 84,7 ha aan bos, zie kaart bijlage II "Bostypen werkblok IV". Waarvan 16,68 ha eikenbos van het binnenduin, 24,29 ha eikenbos van het middenduin, 18,79 ha gemengd loofbos en 24,94 ha naaldbos.

Omschrijving huidig bosbeeld

Het gebied omvat de volgende bostypen, die ook te zien zijn op de kaart "Bostypen werkblok IV" (Bijlage 2):

- Gemengde loofbossen van het binnenduin
- Gemengde loofbossen van het middenduin
- Eikenbos van het middenduin
- Naaldbos

De bossen zijn geïnventariseerd op natuur- en natuurbelevingswaarden.

Om de (potentie voor) **natuurwaarden** te beoordelen is gekeken naar:

- Diversiteit in boomsoorten
- Aandeel inheemse soorten
- Voorkomen invasieve exoten
- Variatie in bosstructuur
- Aandeel verjonging
- Hoeveelheid dood hout (diameter, staand, liggend)
- Aanwezigheid bijzondere natuurwaarden zoals holtes en horsten

Om de (potentie voor) **natuurbelevingswaarden** te beoordelen is gekeken naar:

- Karakteristiek bosbeeld
- Afwisseling in bosbeeld op landschapsschaal
- Afwisseling in boomsoorten
- Karakteristieke bomen
- Brede boomkronen / dikke boomstammen
- Veiligheid langs infrastructuur
- Natuurlijk ogend bosbeeld met beperkte zaagsporen, zaagrestanten, rijsporen

Doelstelling uit visie "Bos in duinen":

Het beheer van de bossen van de Amsterdamse Waterleidingduinen is erop gericht de kwaliteit van de natuur en van de beleving voor de bezoekers te behouden en waar mogelijk te versterken.

Werkblok IV heeft alle loofhoutbostypen, met aan de westkant dynamisch struweelbos en aan de binnenzijde eikenbossen en gemengde bossen. Aan de noordzijde is nog een stuk naaldbos dat aansluit op blok 3. Het aandeel staand dood hout in het naaldbos is erg laag; liggend dood hout is er goed aanwezig. Het eikenbos is afstervende waardoor er in de laatste jaren na het opstellen van het bosbeheer programma in dit bos veel staand doodhout is bijgekomen.

Een bijzonder cultuurhistorisch element in dit werkblok zijn de akkertjes bij Panneland waar in het verleden ook hakhout beheer heeft plaatsgevonden in het eikenbos.

Natuurwaarden en inventarisaties

Vóór uitvoering van (zaag)werk worden de locaties gecontroleerd op bijzondere natuurwaarden zoals roofvogelhorsten, vleermuisverblijven, spechtenbomen, eekhoorns ect. Met de werkzaamheden wordt voldoende afstand gehouden van bijzondere natuurwaarden. Er wordt informatie gebruikt van:

- Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) en digitale data Waternet
- Inventarisaties door soortenexperts, vrijwilligers en/of Waternet (roofvogel kaart van 2024 en roofvogel kaart 2025)
- Inventarisatie soortenexperts eekhoorns en vogels (intern en extern; o.a. roofvogelnesten) dmv een veldbezoek.
- Inventarisatie vooraf op basis van de gedragscode drinkwaterbedrijven.

Vanaf 1 maart tot 1 augustus worden i.v.m. het broedseizoen geen zaagwerkzaamheden uitgevoerd, met uitzondering het voorkomen van onveilige situaties. De periode 1 januari tot 1 maart zijn daarnaast 'werkluwe' maanden voor zaagwerk, omdat roofvogelsoorten zoals een havik en uilen de broedcyclus vaak al vroeg starten. De inzet is daarom om vóór 1 januari klaar te zijn. Alleen bij uitloop op de plannings wordt daarvan afgeweken en na accordering van een aantoonbaar ter zake deskundig persoon.

In dit document zijn verwijzingen naar beschermende elementen zoals roofvogelnesten, eekhoornesten en bomen met holtes weggehaald zowel tekstueel als de kaarten waarop deze waren aangegeven. Dit ter bescherming van deze elementen om verstoring of vernieling te voorkomen. Deze gegevens zijn bij het uitvoerend personeel wel bekend via GPS locaties, kaartmateriaal en in het veld besproken en aangewezen.

Algemene maatregelen

De onderstaande maatregelen worden in het hele werkblok mogelijk toegepast en komen uit het Programma bosbeheer in de duinen 2022-2028. De daadwerkelijke maatregel in achtname van de onderstaande algemene maatregelen staan verderop in dit uitvoeringsplan beschreven.

- Invasieve exoten verwijderen
- Plaatselijk enkele bomen ringen om inheemse boomsoorten vrij te zetten of het aandeel staand dood hout te vergroten.
- Karakteristieke bomen vrijzetten om de belevingswaarden te vergroten, bijvoorbeeld bijzondere boomsoorten, bomen met een kenmerkende (kroon)vorm of markante bomen of boomgroepen
- Bos mag wandelen, kleine open plekken mogen dichtgroeien met bos en op andere plekken mag bos verdwijnen
- Grotere stukken met open duingrasland blijven open.
- Hout alleen afvoeren waar dit niet ten kost gaat van de natuurwaarden, bijvoorbeeld wanneer voldoende dood hout aanwezig is of het achterlaten van dood hout verjonging kan blokkeren
- Waar het afvoeren van bomen niet nodig is bij voorkeur dunnen door het ringen, omtrekken of zagen en laten liggen van bomen. Hiermee ontstaat staand en hangend dood hout.
- Hout dat vrijkomt bij het maken van verjongingsgaten grotendeels afvoeren
- Ringen zoveel mogelijk buiten het zicht van publiek uitvoeren, dus zo laag mogelijk zagen en niet langs wegen en paden ivm de veiligheid
- (Val)gevaarlijke bomen langs paden, wegen en infrastructuur (incl. drinkwater productiemiddelen) veiligstellen door middel van toppen, kandelaberen, breuksnoei, omduwen of omzagen
- Insporing en het maken van uitrijpaden beperken

Bosverjonging

In werkblok IV waren tijdens het opstellen van het programma bosbeheer een aantal monotone eikenbossen waardoor zowel het ringen als het omtrekken van enkele bomen in het eikenbos zinvol zou zijn, om zodoende het aandeel dood hout te vergroten. Tijdens de verschillende veldbezoeken voor dit uitvoeringsplan is geconstateerd dat met name in de eikenbossen de eikenbomen minder vitaal zijn en er ook veel sterfte is waardoor er van nature al gaten ontstaan en het aandeel dood hout sterk is toegenomen. Om die reden is besloten om in deze eikenbossen geen beheer te doen maar de natuurlijke processen hun gang te laten gaan. De uitzondering hierbij is lokaal het dunnen van de stakige esdoorns van dezelfde leeftijd die die onder de eiken staan om meer variatie aan te brengen qua structuur.

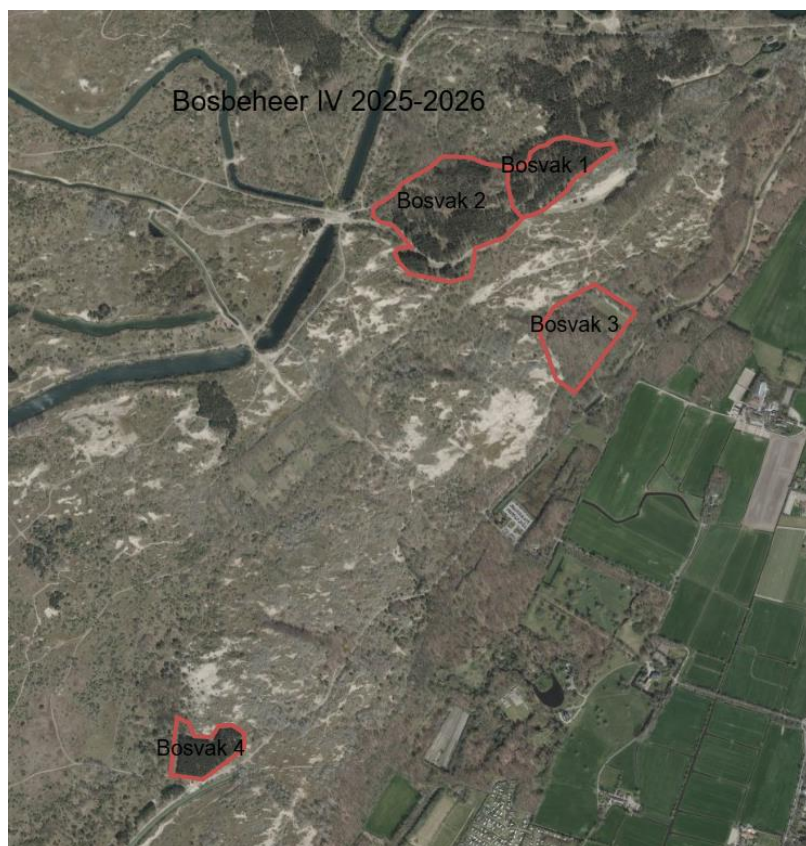
De keuze voor het ringen en omzagen van individuele en groepjes naaldbomen in het naaldbos zal bepaald worden aan de hand van de potentie voor het bevorderen van een meer gemengd type bos, dus op een locatie waar bijvoorbeeld berk, lijsterbes en eik aanwezig zijn, die kunnen zich dan beter handhaven en verspreiden. Markante en inheemse bomen en struiken zullen daarbij kleinschalig vrijgezet worden. Met het oogpunt op dood hout kan een deel van de naaldbomen het beste geringd worden.

Uit de diverse veldbezoeken is gebleken dat er lokaal al groepen dennen zijn gestorven waardoor er van naturen verjongingsgaten zijn ontstaan. Om die reden zullen er gedurende dit jaar geen extra verjongingsgaten worden gemaakt maar ligt de focus dus op het vrijzetten van inheemse loofbomen en struiken.

Naast de ‘algemene uitgangspunten’ die extensief in het hele werkblok aan de orde zijn, gaan we dus pleksgewijs aanvullende beheermaatregelen uitvoeren. Het doel is om de variatie in de horizontale en verticale bosstructuur te versterken door individuele en groepjes bomen te verwijderen en of te ringen/omtrekken. Hierdoor komen individuele soorten zoals eik en meidoorn vrij te staan om zo de natuur- en natuurbelevingswaarden te vergroten en deze bossen robuuster te maken tegen klimaatsverandering. Hierbij kunnen naar inzicht individuele bomen en struiken blijven staan. Het vergroten van het aandeel staand en liggend dood hout is tevens een van de speerpunten van dit bosbeheer en daarom is er in dit werkblok voor gekozen om geen hout af te voeren. Hierbij wordt ook rekening gehouden met brandgevaar door de takken rillen niet te groot en aansluitend te maken.

Om natuurlijke verjonging te bevorderen en te beschermen tegen de damhertenvraat worden een bestaand raster bos inwaards uitgebreid met circa 100 meter. Tevens wordt er een extra raster geplaatst van circa 110 meter rondom een groep loofboom soorten.

De werkzaamheden worden per bosvak uitgevoerd en men zal pas aan het volgende bosvak beginnen wanneer de werkzaamheden volledig zijn afgerond. Op deze manier wordt het overzicht behouden en is de impact op bezoekers (en fauna) het kleinst. Verspreid over het gehele dennenbos worden individuele dennenbomen geringd om het aandeel dood hout te vergroten. Het streven is om het aandeel dood hout in deze bossen te verhogen naar 5%. Aanwezige dode bomen zowel staand, haged en of liggend worden ten alle tijden gespaard en ongemoeid gelaten in het gehele werkblok. Omdat er in dit werkblok geen hout zal worden afgevoerd zullen er vrijwel geen machines de bosvakken betreden waardoor verdichting of beschadiging van de bodem wordt voorkomen. Voor het omtrekken van individuele bomen wordt mogelijk een tractor met lier op gazon of laagprofielbanden ingezet of wordt gebruik gemaakt van een kraan. Deze zal zoveel als mogelijk op de paden blijven. Is dit niet mogelijk zal deze alleen op aanwijzing van de projectleider het terrein betreden. De route en locatie zijn op aanwijzing van de toezichthouder van Waternet in overleg met een ecooloog van Waternet.

Bosvak 1

Het naaldbos wordt gedomineerd door een monocultuur van Oostenrijkse den met een open karakter. De bomen hebben veelal een gelijke dikte. Afwisseling in bosstructuur en boomsoorten ontbreekt vrijwel volledig. Op enkele plekken staan eiken, en aan de randen berken. De struiklaag ontbreekt vrijwel volledig, op plaatselijk wat meidoorns en een enkele vlier na. De ondergroei bestaat vrijwel volledig uit grassen. Door het open karakter en lichtinval op de bodem hoeven er geen verjongingsplekken gecreëerd te worden maar kan er volstaan worden door individuele en kleine groepen bomen om te zagen, te ringen en of om te trekken. Het aandeel staand dood hout is minder dan 1%, m.u.v. twee plekken waar de Oostenrijkse den in groepen van ongeveer 1x de boomlengte zijn afgestorven. Het doel is hier om het aandeel dikke bomen toe te laten nemen waardoor de ruimtelijke variatie, structuur en de belevingswaarden worden vergroot. Waar mogelijk wordt menging bevorderd door loofbomen en struiken vrij te zetten. Tevens wordt het aandeel staand en liggend dood hout vergroot door het gehele bosvak.

Verder bevindt zich aan de rand een raster waarbinnen inheemse loofboomsoorten en struiken zijn aangeplant in het kader van het project de Betonsloot. Dit raster willen wij vergroten met een lengte van ongeveer 100 tot 150 meter het bos inwaarts. Binnen dit raster zullen de Oostenrijkse dennen geringd, omgetrokken of gezaagd worden. Hierdoor kunnen de inheemse soorten het bos inwandelen en zijn ze beschermd tegen vraat.

De bomen nabij het bestaande raster worden gezaagd of geringd. Tevens afgesproken om in bosvak 1 te starten met de werkzaamheden zodat deze ruim voor het nieuwe jaar zijn afgerond.

Zoals eerder benoemd onder **Natuurwaarden en inventarisaties** zijn de gegevens over beschermende elementen uit dit document gehaald ter bescherming tegen versterking en/of vernielingen van deze beschermende elementen. Het uitvoerende personeel beschikt wel over deze gegevens! Doormiddel van GPS-locaties, kaartmateriaal en besproken en aangewezen in het veld. Hieronder wordt gesproken over gekleurde vakken welke in het kaartmateriaal zijn opgenomen maar dus ivm de beschermende elementen geen onderdeel uitmaken van dit document.

Maatregelen oranje vak

- Het vrijzetten van de aanwezige eiken, berken en struiken zoals meidoorns en vlier door de omringende Oostenrijkse dennen te ringen, omtrekken en/of om te zagen en te laten liggen.
- Ringen van individuele bomen voor verhoging van het aandeel staand dood hout en om enkele bomen vrij te zetten om dikker te laten worden. Hierdoor vermindert het eentonige beeld. Hierbij worden ook de aanwezige mengboom en struiksoorten vrijgezet.
- Het streven is om al het hout inclusief alle takken in het gebied en de omgeving te verwerken. Dit wordt gedaan door alleen de bomen te ringen en of in zijn geheel om te zagen zonder de takken en de top te verwijderen. Op deze manier hopen we het aandeel dood hout te vergroten naar meer dan 5 %.
- Mocht het zo zijn dat er op een plek te veel omgezaagde bomen komen te liggen waardoor dit verstikkend kan werken wordt er gekeken naar de mogelijkheid om deze in het bosvak te verspreiden per paard.

Maatregelen gele markering

- Het vergroten van het huidige aanwezige raster circa 100 tot 150 meter het bos welke tussen het ruiterspad en de rand wordt geplaatst. Hierdoor kan zich een zoom ontwikkelen.
- Binnen het nieuwe raster de aanwezige Oostenrijkse dennen ringen, omtrekken of omzagen om ruimte te geven aan de reeds aanwezige inheemse loofsoorten binnen het huidige raster zodat deze het bos in kunnen wandelen.

Bosvak 2

Dit is een bos van vooral Oostenrijkse dennen. De bomen hebben veelal een gelijke dikte en afwisseling in bosstructuur en boomsoorten ontbreekt. Er bevindt zich een aantal individuele loofbomen en struiken en een aantal groepen die bestaan uit eiken, kastanjes, berk, lijsterbes en meidoorns welke vrij zullen worden gezet. Dit gebeurt door het ringen, omtrekken of omzagen van de Oostenrijkse dennen.

Het aandeel staand dood hout is minder dan 1%. Het doel is hier om het aandeel dikke bomen toe te laten nemen waardoor de ruimtelijke variatie, structuur en de belevingswaarden worden vergroot. Waar mogelijk wordt menging bevorderd door loofbomen en struiken vrij te zetten. Tevens wordt het aandeel staand en liggend dood hout vergroot door het gehele bosvak.

Zoals eerder benoemd onder **Natuurwaarden en inventarisaties** zijn de gegevens over beschermende elementen uit dit document gehaald ter bescherming tegen versterking en/of vernielingen van deze beschermende elementen. Het uitvoerende personeel beschikt wel over deze gegevens! Doormiddel van GPS-locaties, kaartmateriaal en besproken en aangewezen in het veld. Hieronder wordt gesproken over gekleurde vakken welke in het kaartmateriaal zijn opgenomen maar dus ivm de beschermende elementen geen onderdeel uitmaken van dit document.

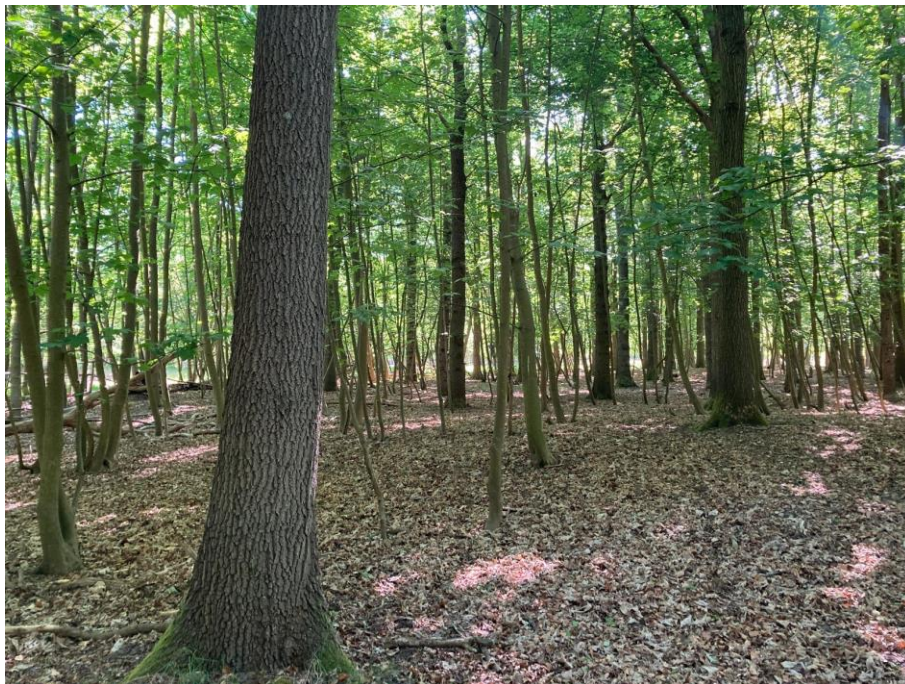
Maatregelen

- Het vrijzetten van een groepje loofboomsoorten van eik, kastanje en berk door rondom een aantal dennen om te zagen.
- Vrijzetten van overige mengbomen en struiken (eik, berk, inheemse vogelkers en meidoorn) in het gehele vak door individuele dennen te ringen en of om te trekken/zagen. Vooral in de hierboven met oranje aangegeven vakken.
- Verhogen aandeel dood hout zowel liggend als staand door geen hout af te voeren. Streven om het percentage dood hout tussen de 5 en 10% te krijgen.
- Het plaatsen van een raster rondom het groepje inheemse loofboom soorten. Zie foto en cirkel kaartje hierboven.

Bosvak 3

Bosvak 3 is een bos met eiken in slechte conditie welke al deels zijn afgestorven. Er zijn een aantal monumentale beuken en witte abelen aanwezig verspreid over het bosvak. De ondergroei onder de eiken in grofweg de helft van dit bosvak bestaat uit grassen. De kruid- en struiklaag zijn bijna geheel afwezig. In de andere helft van het bosvak bestaat de ondergroei uit een stakige opstand van Esdoorns met vrijwel

geen andere soorten. Door in deze esdoornopstand te dunnen wordt meer structuur in het bosvak gebracht en kan er ook meer licht op de bodem komen om verjonging en de ontwikkeling van een kruidlaag te stimuleren.

Zoals eerder benoemd onder **Natuurwaarden en inventarisaties** zijn de gegevens over beschermende elementen uit dit document gehaald ter bescherming tegen verstoring en/of vernielingen van deze beschermende elementen. Het uitvoerende personeel beschikt wel over deze gegevens! Doormiddel van GPS-locaties, kaartmateriaal en besproken en aangewezen in het veld. Hieronder wordt gesproken over gekleurde vakken welke in het kaartmateriaal zijn opgenomen maar dus ivm de beschermende elementen geen onderdeel uitmaken van dit document.

Maatregelen

- Het zagen en ringen van de esdoorns in het bosvak om de stakerige fase te doorbreken en meer leeftijdsverschil te krijgen in de Esdoorns t.b.v. meer variatie in de structuur. Max 30% en < 20 cm dbh.
- De gezaagde esdoorns deels verwerken tot takkenrillen van 1m breed en 1m hoog, zo compact mogelijk aangelegd. Dit ten behoeve van kleine zoogdieren (bv egels, muizen), zangvogels en insecten als kevers en nachtvinders. Hierbij worden de takkenrillen niet te lang en aaneengesloten aangelegd t.b.v. brandpreventie. Lengte max 10 meter, hoogte 1 meter en 1 meter dik Deze langs en parallel aan het wandelpad maken.
- Er wordt geen hout afgevoerd om het aandeel van het dood hout te verhogen naar 5%.

Van bosvak 3 is geen blesstaat. Het betreft hier alleen stakige houtenopslag van Esdoorns met een DBH < 15 cm. Naar schatting gaat het hier om 100 tot 150 stuks.

Bosvak 4

Bosvak 4 is onderdeel van de Graaflandsbergen, wat een verboden gebied is voor recreanten. Het is een bos met Oostenrijkse dennen met een vrij open structuur, in een glooiend landschap aan de rand van een open stuk grijs duin. Her en der staan nog enkele eiken, net als aan de randen. De ondergroei bestaat uit grassen, de struik- en kruidlaag onbreekt volledig. Er is weinig tot geen dood hout aanwezig (zowel staand als liggend aanwezig in dit bosvak <1%).

Zoals eerder benoemd onder **Natuurwaarden en inventarisaties** zijn de gegevens over beschermende elementen uit dit document gehaald ter bescherming tegen verstoring en/of vernielingen van deze beschermende elementen. Het uitvoerende

personeel beschikt wel over deze gegevens! Doormiddel van GPS-locaties, kaartmateriaal en besproken en aangewezen in het veld. Hieronder wordt gesproken over gekleurde vakken welke in het kaartmateriaal zijn opgenomen maar dus ivm de beschermende elementen geen onderdeel uitmaken van dit document.

Maatregel:

- Geen werkzaamheden in het stuk met de haviksnest tot aan de stippenlijn.
- Het vrijzetten van de aanwezige loofboom en struiksoorten (voornamelijk eik en meidoorn) in het vak en aan de randen. Dit door een enkele omringende Oostenrijkse dennen om te zagen en te ringen.
- Door de randen mee te nemen wordt de rechtlijnige structuur van het bosvak doorbroken wat voor meer variatie in beeld en microhabitat zorgt.
- Het ringen van enkele Oostenrijkse dennen verspreid in het bosvak om het aandeel dood hout te vergroten naar 5%.

Samenvatting

- Het bos in dit werkblok functioneert overwegend goed. Er zijn geen grote ingrepen of omvormingen nodig. Extensief beheer volstaat.
- Door het open karakter is er al behoorlijk veel licht op de bodem waardoor er geen verjongingsplekken gemaakt hoeven te worden.
- Door individuele dennen of groepjes dennen te zagen, ringen of om te trekken rondom soorten als eik, inheemse vogelkers, berk, lijstebessen en meidoorns zodat menging van soorten gestimuleerd wordt.
- Al het gezaagde hout blijft aanwezig in de desbetreffende bosvakken om het aandeel dood hout staand en liggend te vergroten.
- Het huidige raster bij bosvak 1 met aanplant uit het eerdere project betonsloot wordt vergroot waardoor deze soorten beschermd worden van damhertenvraat en zich dieper in het bos kunnen vestigen. Dit vergroot de soorten rijkdom aan struik en boomsoorten en zorgt meer structuur zowel horizontaal als verticaal.
- Het deels verwijderen van de stakige ondergroei van esdoorns in bosvak 3 zorgt voor meer variatie in leeftijdsopbouw en dus structuur.

De exacte aantal bomen en samenstelling welke worden gezaagd, geringd of omgetrokken wordt vastgelegd in de blesstaten en worden verwerkt/vastgelegd in het EWP bosbeheer 2025-2026.

Werkzaamheden en hoeveelheden kunnen nog veranderen na aanleiding van de check op beschermde elementen direct voor en tijdens de uitvoering. Deze aanpassingen worden ter goedkeuring overlegd met de toezichthouder van Waternet en worden vastgelegd in het logboek.

Planning werkzaamheden

Waternet is voornemens om de werkzaamheden in de winterperiode van 2024-2025 uit te voeren en dienen op het advies van de roofvogelexperts met het oog op vroeg startende broedvogels uiterlijk in januari 2026 afgerond te zijn. De werkzaamheden worden uitgevoerd door veldmedewerkers van Waternet. De gebiedskennis van de eigen medewerkers draagt bij aan het maken van de beste, zorgvuldige keuzes bij de uitvoering. Daarbij zijn onze medewerkers uitstekend in staat om, wanneer nodig, tekst en uitleg te geven aan het publiek over de achtergronden van het beheer.

Hieronder is een planning gemaakt van de uitvoering.

Werkzaamheden	Uitvoerder	Datum
---------------	------------	-------

Blessen	Projectleider, boswachter en voorman	oktober 2025
Vorbereiding, toolboxen en checklists	Projectleider, voorman, veldmedewerkers en aannemer	november 2025
Uitzetten en veiligstellen locaties	Voorman en veldmedewerkers	november 2025 t/m 1 januari 2026 * (gaat per locatie)
Zagen en ringen	Voorman, veldmedewerkers	november 2025 t/m 1 januari 2026 *
Omtrekken en uitslepen	Voorman, veldmedewerkers en aannemer (Paarden)	november 2025 t/m 1 januari 2026 *
Opleveren locaties en aanbrengen rasters	Aannemer	1 januari 2026 *

* Het steven is alle werkzaamheden voor 1 januari 2026 af te ronden. Mocht de planning niet gehaald worden behoudt Waternet de mogelijkheid deze werkzaamheden af te ronden in de maanden januari en februari 2026 na accordering van een aantoonbaar ter zake deskundig persoon.

Financieel

Hieronder is een urenraming gemaakt van de interne uren van de verschillende medewerkers binnen Waternet die betrokken zullen zijn bij het bosbeheer. Er is gemakshalve van uitgegaan dat de werkzaamheden gedeeltelijk uitgevoerd kunnen worden door de eigen werknemers van Waternet.

Medewerker	Taken en rollen	Uren
Projectleider	Trekker en auteur van jaarlijkse uitvoeringsplannen, coördinatie en jaarplanning (voorman), locatiekeuzes én keuzes per locatie (blessen), verantwoordelijke Wet Natuurbescherming en toezichthouder, verantwoordelijke voor omgevingsmanagement en communicatie.	72
Voorman	Organisatie, planning en aansturing veldmedewerkers, verantwoordelijk voor materialen en materieel (onderhoud, bestelling etc), verantwoordelijkheid voor implementatie gedragscode bosbeheer.	54
Veldmedewerker(2)	Uitvoeren van werkzaamheden afrasteren, zaagwerk,	108
Ecoloog	Assistentie en adviseren bij jaarlijkse uitvoeringsplannen, ecologische keuzes.	16
Communicatiemedewerker	Berichtgeving website, sociaalmedia, aanspreekpunt bezoekers	16

Kosten

Voor de uitvoering van het bosbeheer worden kosten gemaakt. Er is gekozen om in werkblok III zeer kleinschalig te werk te gaan om op deze manier in samenspraak met de Beheeradviesgroep dit traject te doorlopen en hiervan lering te kunnen trekken. In de toekomst is het de bedoeling het bosbeheer wat te intensiveren. De totale kosten van de in dit uitvoeringsplan beschreven werkzaamheden worden

geraamd op 25.000 euro. Dit is inclusief interne uren als de kosten van derden. Tevens worden de externe kosten bekostigd door de provincie Noord-Holland in het kader van bosvitalisatie.

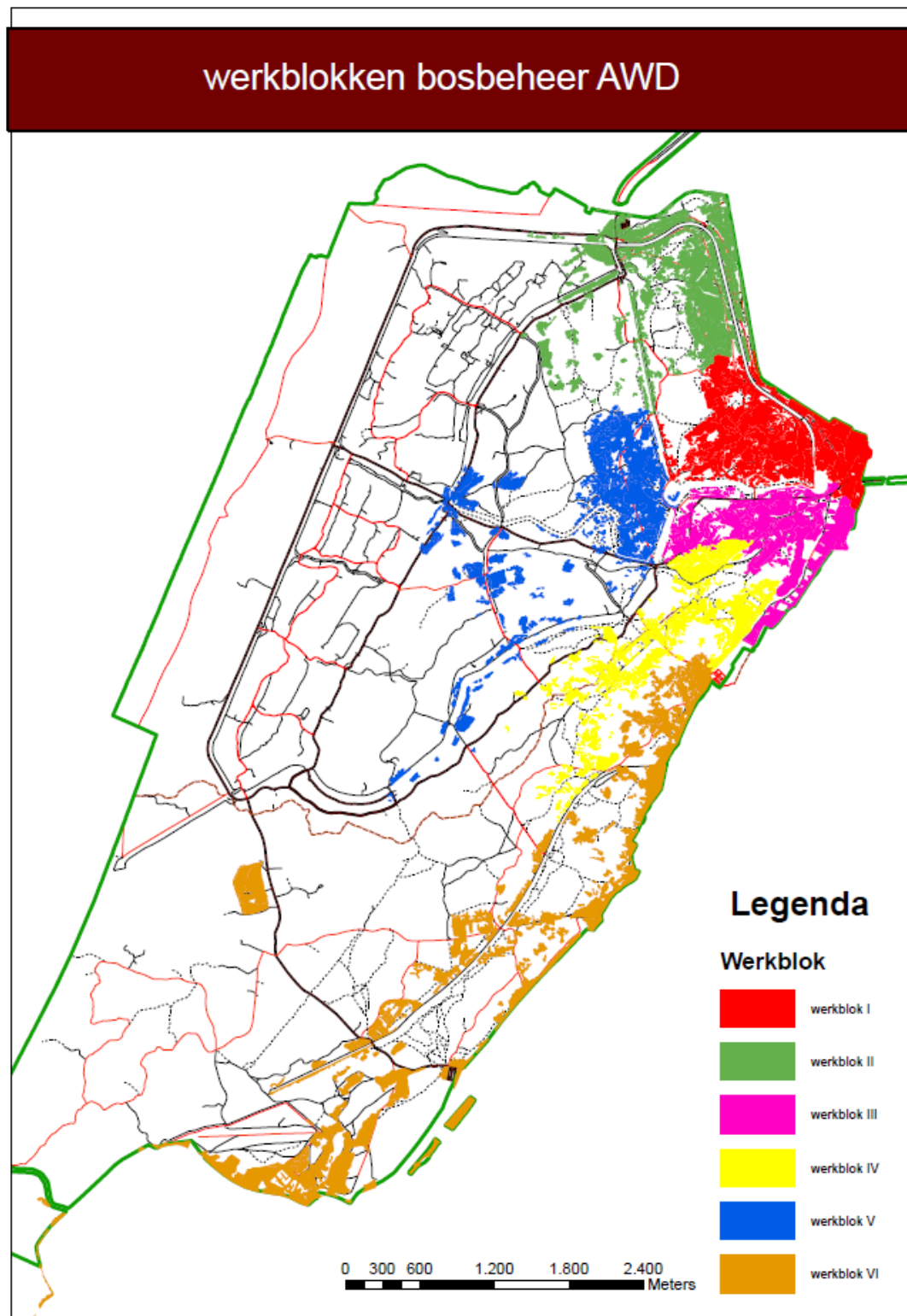
Participatie en communicatie

Dit uitvoeringsplanplan wordt voorgelegd aan de Beheeradviesgroep (BAG), een adviesorgaan van Waternet dat bestaan uit een vertegenwoordiging van bezoekers, burenen, onderzoekers en andere belanghebbenden. Zij hebben daarbij de mogelijkheid om vragen te stellen, bezwaren te uiten of ideeën in te brengen. Eerder adviseerden zij ons al over de visie op het bos. In het eerste jaar loopt het participatietraject gelijk op met dat van het "Programma Bosbeheer in de duinen 2022-2028". Daarmee kan de Bag ervaren hoe uitvoering van de visie en het programma er in de praktijk uit ziet.

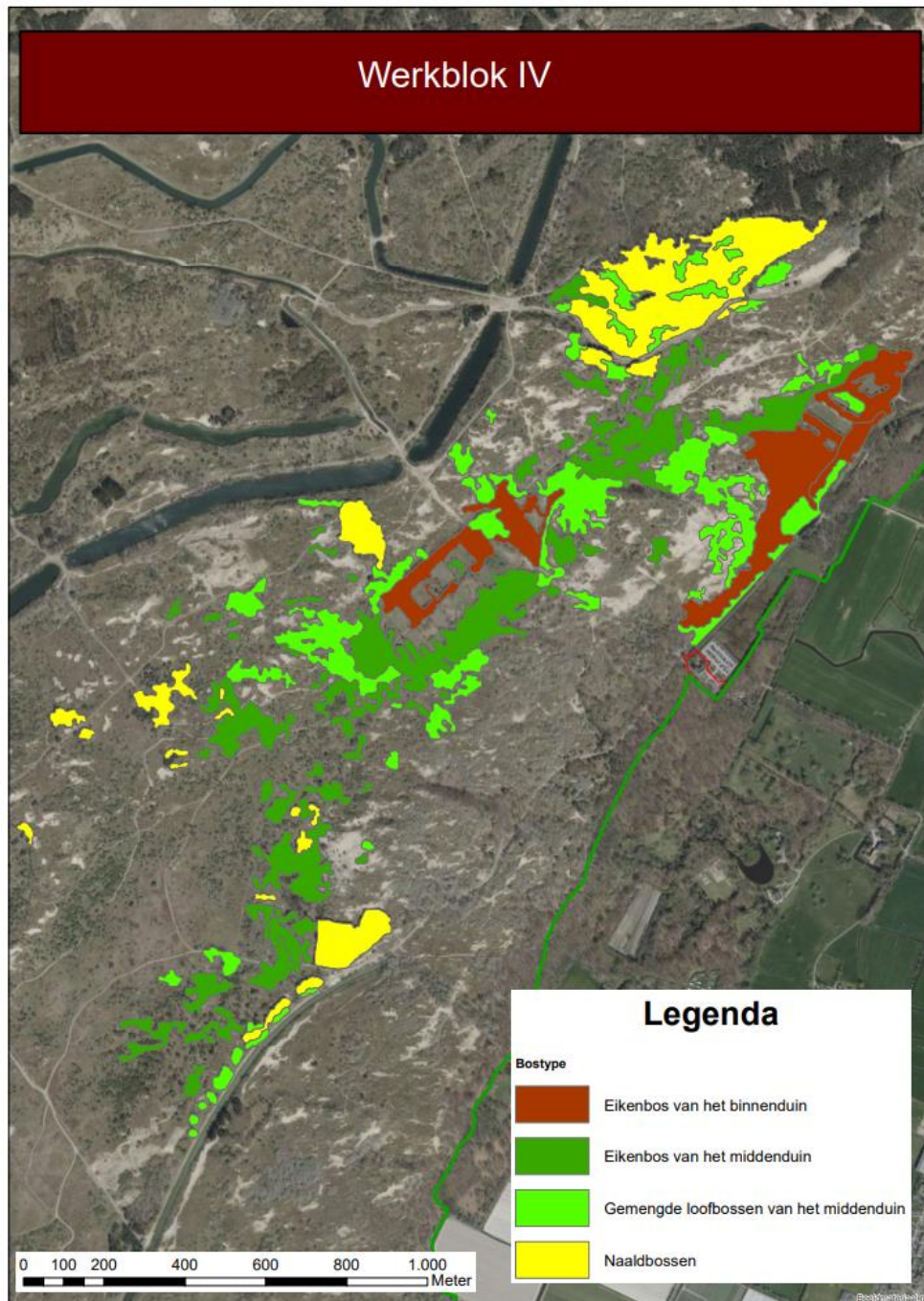
Naast de BAG hebben er ook diverse veldbezoeken met interne en externe expert plaatsgevonden op het gebied van eekhoorns en roofvogels. Deze bevindingen en aanbevelingen zijn meegenomen in de totstandkoming van dit uitvoeringsplan.

Tevens zal naast het traject met de BAG de communicatieadviseur van B&N worden geraadpleegd of er verder participatie en/of communicatie wenselijk of noodzakelijk is. Hierbij moet gedacht worden aan de externe communicatie via de website, sociaalmedia, informatievoorziening voor bezoekers en het beantwoorden van mogelijke vragen van bezoekers. Om de externe communicatie goed te laten verlopen dient ook de interne communicatie goed in kaart te zijn gebracht. Dit zodat de personen die een raakvlak hebben of te maken kunnen krijgen in de breedste zin van het woord met deze werkzaamheden beschikken over de dezelfde, juiste en volledige informatie. Dit verkleint de kans op hinder en zorgt ervoor dat er een eenduidig verhaal naar derde wordt verteld.

Bijlage 1. Kaart werkblokken AWD

Bijlage 2. Bostypen werkblok IV

Bijlage 3 Roofvogelkaart 2025

In dit document zijn verwijzingen naar beschermende elementen zoals roofvogelnesten, eekhoornesten en bomen met holtes weggehaald zowel tekstueel als de kaarten waarop deze waren aangegeven. Dit ter bescherming van deze elementen om verstoring of vernieling te voorkomen. Deze gegevens zijn bij het uitvoerend personeel wel bekend via GPS locaties, kaartmateriaal en in het veld besproken en aangewezen.

Bijlage 4 kaart eekhoornnesten

In dit document zijn verwijzingen naar beschermende elementen zoals roofvogelnesten, eekhoornnesten en bomen met holtes weggehaald zowel tekstueel als de kaarten waarop deze waren aangegeven. Dit ter bescherming van deze elementen om verstoring of vernieling te voorkomen. Deze gegevens zijn bij het uitvoerend personeel wel bekend via GPS locaties, kaartmateriaal en in het veld besproken en aangewezen.

Bijlage blesinstructies

Omschrijving	locatie	Uitleg
Oranje stip	Stamvoet	Geschikte holte en/of scheur vleermuisverblijfplaats aanwezig. Boom sparen en 10 meter afstand houden met werkzaamheden, hier is met blesen al rekening mee gehouden. Ook geen bomen in de richting van deze bomen vellen.
Groene streep	Stamvoet	Boom ringen. Ringen is het doorzagen van de bast tot en met het onderliggende cambium rondom de gehele stam. Dit dient op twee bovenliggende omtrekken van de stam te gebeuren met minimaal 15 cm tussenruimte waartussen de bast en cambium wordt verwijderd. De verfstreep dient altijd "weggezaagd" te worden.
Groene stip	Stamvoet	De boom dient zo laag mogelijk boven het maaiveld afgezaagd te worden (maximaal 10 cm) en blijft liggen. De stobben blijven zitten. Het kappen wordt uitgevoerd met behulp van een motorzaag. De boom dient voldoende stabiel te blijven zodat weggrollen of glijden uitgesloten is. De boom dient niet onnodig uitgesnoeid of gekort te worden. Wel dient ervoor gezorgd te worden dat wegen, paden, watergangen, gebouwen, infrastructuur voldoende vrij zijn van (tak)hout.
Roze stip	Stamvoet	De boom dient zo laag mogelijk boven het maaiveld afgezaagd te worden (maximaal 10 cm) en afgevoerd. De stobben blijven zitten. Het kappen wordt uitgevoerd met behulp van een motorzaag. De boom dient uit de opstand gelierd of getrokken te worden richting de weg of pad zonder de bodem en vegetatie ernstig te beschadigen. Daar dient de boom uitgesnoeid te worden en te worden gekort/gesortimenteerd. Hierbij mag een kraan met houtklem of sorteerknipper worden ingezet. Daarna wordt het rondhout zo snel als mogelijk veilig opgestapeld te worden op de aangewezen plekken. Het tak- en tophout dient te worden versnipperd en de chips dienen naar de aangewezen depots getransporteerd te worden.
Roze streep	Stamvoet	De boom dient te worden omgetrokken/gelieerd. De boom dient voldoende stabiel te hangen/liggen zodat verder omvallen, omrollen en of glijden vrijwel uitgesloten is. Ten alle tijden mogen dergelijke bomen NIET in de richting van wegen, paden, watergangen, bouwwerken en infrastructuur worden omgetrokken. Is dit wel het geval dan dient de boom alsnog volledig te worden geveld en afgevoerd zoals beschreven bij de roze stip.

Voor alle boven staande bomen die achterblijven in het veld geldt dat de markeringen naderhoud dienen te worden verwijderd.

Definitief Uitvoeringsplan bosbeheer AWD 2025-2026: Werkblok IV

Bijlage Blesstaten

Blesstaat blanco Bosbeheer werkblok IV

Datum: 16-10-2025
 Locatie: Bosvak 1
 Gebied: AWD
 Uitvoerende: Vincent van der Spek (ecoloog), Maarten van Kampen (projectleider), Oscar Jansen (boswachter, Maarten Splinter (voorman B&O)
 Lina Breeuwer (veldmedewerker B&O)

BS		DBH klasse								totaal per BS
		0-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	> 70	
Esdoorn	kap									
	lig		2	1				1		4
	ring									
Oostenrijkse den	kap									
	lig		6	10	10	1				27
	ring					4	1		1	6
	kap									
	lig									
	ring									
	kap									
	lig									
	ring									
	kap									
	lig									
	ring									
TOTAAL	kap									
	lig									
	ring									
TOTAAL		0	8	11	10	5	2	0	0	37

Blesstaat blanco Bosbeheer werkblok IV

Datum: 16-10-2025
 Locatie: Bosvak 2
 Gebied: AWD
 Uitvoerende: Vincent van der Spek (ecoloog), Maarten van Kampen (projectleider), Oscar Jansen (boswachter, Maarten Splinter (voorman B&O)
 Lina Breeuwer (veldmedewerker B&O)

BS		DBH klasse								totaal per BS
		0-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	> 70	
Oostenrijkse den	kap									
	lig				1	1	3	6	2	13
	ring					3	5	5		13
	kap									
	lig									0
	ring									0
	kap									
	lig									
	ring									
	kap									
	lig									
	ring									
TOTAAL	kap									
	lig									
	ring									
TOTAAL		0	0	1	4	8	11	0	2	26

Blesstaat blanco Bosbeheer werkblok IV

Datum: 16-10-2025
 Locatie: Bosvak 4
 Gebied: AWD
 Uitvoerende: Vincent van der Spek (ecoloog), Maarten van Kampen (projectleider), Oscar Jansen (boswachter, Maarten Splinter (voorman B&O)
 Lina Breeuwer (veldmedewerker B&O)

BS		DBH klasse								totaal per BS
		0-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	> 70	
Oostenrijkse den	kap									
	lig			1	5	11	5			22
	ring				3	6	3			12
	kap									
	lig									
	ring									
	kap									
	lig									
	ring									
	kap									
	lig									
	ring									
TOTAAL	kap									
	lig									
	ring									
TOTAAL		0	1	8	17	8	0	0	0	34